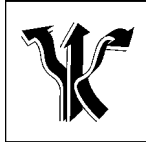

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ
ТА ТЕМАТИКА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
з дисципліни**

**“МУНІЦИПАЛЬНА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА
ПОЛІТИКА”
(для бакалаврів, спеціалістів)**

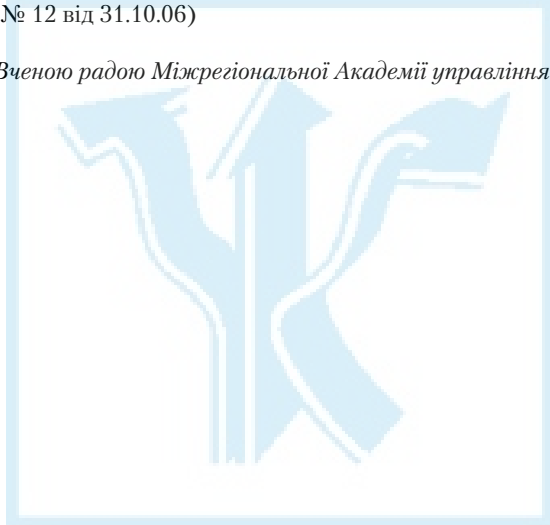
МАУП

Київ 2007

Підготовлено доцентом кафедри організації самоврядування
В. В. Утвенком

Затверджено на засіданні кафедри організації самоврядування
(протокол № 12 від 31.10.06)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Утвенко В. В. Методичні вказівки до виконання та тематика контрольних робіт з дисципліни “Муніципальна соціально-економічна політика” (для бакалаврів, спеціалістів). – К.: МАУП, 2007. – 14 с.

Методичні вказівки містять пояснювальну записку, вказівки до виконання та тематика контрольних робіт, варіанти контрольних робіт, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2007

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

“Муніципальна соціально-економічна політика” — базова дисципліна, що передбачає ефективну підготовку фахівців з менеджменту організацій у сфері організації місцевого самоврядування, а також державного управління, для роботи у громадських організаціях, муніципальних установах, галузях міського господарства.

Мета вивчення дисципліни — здобути теоретичні знання та сформувати практичні навички опрацювання та обґрунтування конкретних пропозицій, що стосуються актуальних проблем місцевого самоврядування, муніципального управління, соціально-економічного розвитку міст.

Виконання контрольної роботи передбачає якнайглибше засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни, а також набуття навичок його застосування на практиці.

Під час написання контрольної роботи студенти ознайомлюються з основними поняттями муніципальної соціально-економічної політики, її законодавчого забезпечення, особливостями становлення та розвитку муніципальної соціально-економічної політики в Україні, а також за її межами, проблемами сталого розвитку соціальної сфери міст, соціальної політики, яку здійснюють органи державного управління та місцевого самоврядування, особливостями формування матеріальних і фінансово-економічних ресурсів міст, муніципального бюджету та фінансів, розвитком житлово-комунального господарства та його основних підгалузей (власне житловим господарством, системами водопостачання і водовідведення в містах, муніципальною енергетикою та системами енергозбереження міст, розвитком електропостачання міст), а також проблемами функціонування муніципального пасажирського транспорту.

Тематика контрольних робіт присвячена таким важливим елементам муніципальної політики зі сталого соціально-економічного розвитку міст, як стратегічне планування, проблеми реформування та розвитку соціальної сфери, інноваційної політики органів місцевого самоврядування, створення бізнес-інкубаторів і сприятливого бізнес-клімату на території муніципалітетів тощо.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Мета контрольної роботи

Виконання контрольної роботи є складовою навчального процесу, активною формою самостійної роботи студентів.

Мета виконання контрольної роботи — закріпити теоретичні знання з курсу “Муніципальна соціально-економічна політика” шляхом розв’язання практичних завдань.

Загальні вимоги до виконання контрольної роботи

Контрольна робота складається з трьох теоретичних питань. Розкриваючи їх зміст, студенти повинні виявити знання наукових літературних джерел, а також нормативних актів.

Обсяг контрольної роботи — до 20 сторінок друкованого тексту. В разі написання роботи власноруч почерк має бути охайний, розбірливий. Сторінки тексту нумерують наскрізно. Наприкінці роботи наводять список використаної літератури, оформлений за стандартами.

Критерії оцінювання

Контрольна робота зараховується в разі задовільного розкриття всіх теоретичних питань.

Вибір варіанта контрольної роботи

Варіант контрольної роботи студенти вибирають за першою літерою свого прізвища (див. таблицю).

Перша літера прізвища студента	Номер варіанта контрольної роботи
А, Л, Х	1
Б, М, Ц	2
В, Н, Ч	3
Г, О, Ш	4
Д, П, Щ	5
Є, Р, Е	6
Ж, С, Ї	7
З, Т, Ю	8
І, У, Я	9
Ї, К, Ф	10

Добір літератури, статистичної інформації та інших матеріалів

Навчальні літературні джерела студенти вибирають як за рекомендованим списком літератури, так і самостійно. Особливу увагу слід приділити періодичним науковим виданням, опрацювання яких і застосування в роботі вигідно вирізнятиме її, як і наочний матеріал: таблиці, графіки, рисунки.

Виклад змісту контрольної роботи

Зібраний, вивчений і опрацьований матеріал за темою викладають відповідно до плану контрольної роботи, кожний розділ починають з нової сторінки.

Сторінки нумерують у правому верхньому куті. Таблиці, схеми, рисунки повинні мати назву. На конкретні першоджерела слід робити посилання.

Виконану контрольну роботу подають на факультет заочної (дистанційної) форми навчання Міжрегіональної Академії управління персоналом у термін, визначений графіком.

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Сутність муніципальної соціально-економічної політики.
2. Основні статті видатків муніципальних бюджетів.
3. Стратегічні напрями реформування та розвитку систем електропостачання і освітлення міст.

Варіант 2

1. Роль органів державного управління в реалізації муніципальної соціально-економічної політики.
2. Роль муніципальних запозичень у наповненні міських бюджетів і реалізації муніципальних соціально-економічних програм.
3. Сучасний стан розвитку та проблеми реформування міського пасажирського транспорту.

Варіант 3

1. Законодавство у сфері муніципальної соціально-економічної політики.

2. Визначення поняття “економіка міст”. Особливості розвитку муніципальних економічних систем, сектора муніципального бізнесу в сучасній Україні.
3. Роль стратегічного планування у сталому соціально-економічному розвитку міст.

Варіант 4

1. Повноваження муніципалітетів у сфері бюджетних відносин, фінансів та управління комунальною власністю згідно з українським законодавством.
2. Роль муніципальних властей у формуванні сприятливого інвестиційного клімату міст.
3. Муніципальна політика зі сталого розвитку соціальної інфраструктури міст.

Варіант 5

1. Значення комунальних підприємств, установ та організацій у соціально-економічному розвитку міст.
2. Вплив органів місцевого самоврядування на розвиток систем соціального забезпечення та охорони здоров'я в містах.
3. Інноваційні засади соціально-економічного розвитку міст. Політика міської виконавчої влади в галузі інновації.

Варіант 6

1. Роль муніципальних утворень у підвищенні ефективності управління матеріальними та фінансово-економічними ресурсами міст.
2. Житлово-комунальне господарство міст як одна з найголовніших галузей муніципального господарства.
3. Особливості розвитку інноваційної політики в найбільших містах України.

Варіант 7

1. Основні напрями підвищення ефективності управління матеріальними та фінансово-економічними ресурсами міст.
2. Загальний стан житлово-комунального господарства (ЖКГ) міст. Заходи муніципальних властей щодо реформування ЖКГ і підвищення його ефективності.

3. Принципи та механізми побудови системи управління життєзабезпеченням міст.

Варіант 8

1. Роль інформатизації в підвищенні ефективності управління матеріальними та фінансово-економічними ресурсами міст.
2. Сучасні проблеми розвитку систем водопостачання та водовідведення в містах і муніципальні програми їх реформування.
3. Роль муніципальних властей у становленні та розвитку бізнес-інкубаторів в Україні.

Варіант 9

1. Основні види муніципальних податків і зборів.
2. Особливості функціонування енергетичного комплексу міст. Нормативно-правова база розвитку муніципальної енергетики та системи енергозбереження в містах.
3. Послуги, що надаються бізнес-інкубаторами.

Варіант 10

1. Формування муніципальних бюджетів в умовах сучасної України. Головні джерела надходжень до муніципальних бюджетів.
2. Організаційно-фінансове забезпечення енергопостачання та енергозбереження на муніципальному рівні.
3. Формування сприятливого бізнес-клімату в містах.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Азаров М. Я., Гець В. М., Ярошенко Ф. О. Бюджетна політика у контексті стратегії соціально-економічного розвитку України: У 6 т. — К., 2004. — Т. 5. Реформування міжбюджетних відносин і зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування. — 400 с.
2. Андресюк Б. П. Місцеве самоврядування в сучасній Україні: проблеми і перспективи. — К.: Інформ.-видав. центр, 1997. — 222 с.
3. Ляпін Д. В., Ляпіна К. М. Бізнес-асоціації України та їх вплив на державну політику. — К.: Вид-во Ін-ту конкурент. суспільства, 2005. — 128 с.

4. *Бізнес-інкубатори* в регіонах України // <http://www.mipmagazine.com.ua>
5. *Бізнес-клімат* на Яремчанщині // <http://www.yaremche.if.ua>
6. *Соціальне партнерство та муніципальний розвиток: перші кроки.* / П. Д. Біленчук, П. С. Качур, В. В. Кравченко та ін. — К.: Влад і Влада, 1999. — 198 с.
7. *Біленчук П. Д., Кравченко В. В., Підмогильний М. В.* Місцеве самоврядування в Україні. Муніципальне право. — К.: Атіка, 2001. — 304 с.
8. *Бондар С. І., Заєць Т. А., Терон І. В.* Сучасна регіональна соціально-економічна політика держави: теорія, методологія, практика. — К.: РВПС України, 2002. — 250 с.
9. *Бойко М. Д.* Право соціального забезпечення України: Навч. посіб. — К.: Атіка, 2006. — 380 с.
10. *Болотіна Н. Б.* Право соціального захисту: Навч. посіб. — К.: Знання, 2005. — 616 с.
11. *Борецька Н. П.* Соціальний захист населення на сучасному етапі: стан і перспективи. — Донецьк, 2001. — 352 с.
12. *Бюджетна децентралізація в Україні в контексті реформи місцевого самоврядування.* — К., 2006. — 40 с.
13. *Гапоненко А. Л.* Стратегія соціально-економічного розвитку: країна, регіон, город. — М.: Изд-во РАГС, 2001. — 224 с.
14. *Дослідження бізнес-клімату м. Чернігова* // <http://www.chernihiv-oblast.gov.ua>
15. *Промислово-інноваційна* політика в м. Києві: Формування та реалізація / В. М. Дрозденко, В. А. Кир'ян, М. В. Підмогильний, О. М. Тевелєв. — К., 2003. — 154 с.
16. *Єфременко М., Вольська Х.* Фінанси органів самоврядування. Побудова демократії — польський досвід. — Варшава, 2000. — 40 с.
17. *Журавський В. С., Серьогін В. О., Ярмиш О. Н.* Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні: Підручник для студ. вищ. навч. закл. — К.: Ін Юре, 2003. — 672 с.
18. *Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні”* станом на 1 лютого 2006 р. — К.: Парламент. вид-во, 2006. — 80 с.
19. *Івано-Франківськ.* Стратегічний план економічного розвитку. — Івано-Франківськ, 2005. — 86 с.
20. *Іваськевич І. О.* Організація соціального забезпечення: Курс лекцій. — Тернопіль, 2003. — 104 с.

21. Кампо В., Пухтинський М. Муніципальна політика Президента України / Фонд сприяння місцевому самоврядуванню України; Академія муніципального управління. — К., 2002. — 50 с.
22. Колодій А. М., Олійник А. Ю. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: Підручник / За ред. Я. Ю. Кондратьєва — К.: Юрінком Інтер, 2003. — 460 с.
23. Кравченко В. Фінанси місцевого самоврядування України: проблеми становлення (1989–2001). — К., 2001. — 460 с.
24. Куйбіда В. С. Принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування. — К.: МАУП, 2004. — 432 с.
25. Лазор О. Д. Основи місцевого самоврядування: Навч. посіб. — К., 2003. — 432 с.
26. Лазор О. Я., Лазор О. Д. Місцеве самоврядування. Вітчизняний та зарубіжний досвід. — К.: ДаКор, 2005. — 560 с.
27. Мачульская Е. Е. Право социального обеспечения. — М., 2001. — 292 с.
28. Мельник А. Ф., Монастирський Г. Л., Дудкіна О. П. Муніципальний менеджмент: Навч. посіб. / За ред. д-ра екон. наук проф. А. Ф. Мельник. — К.: Знання, 2006. — 420 с.
29. Місцеве самоврядування: Зб. нормат.-прав. актів. — Х.: Гриф, 2002. — 688 с.
30. Місцеве самоврядування в столиці України / За ред. О. М. Невелева. — К., 2000. — 280 с.
31. Онищук Г. І. Міський господарський комплекс України: теорія та практика розвитку: Автореф. дис. ... д-ра екон. наук. — К., 2002. — 38 с.
32. Операція “Інтеграція” (бізнес-інкубатори в Україні) // <http://www.kmu.gov.ua>
33. Поживанов М. О. Українські вектори місцевого самоврядування. — К.: Альгерпрес, 2004. — 368 с.
34. Президент України та державна регіональна і муніципальна політика. — К.: Логос, 2002. — 236 с.
35. Про міський бюджет міста Дніпропетровська на 2006 рік // <http://www.rada.dn.ua>
36. Фінансове планування в органах місцевого самоврядування: Навч. посіб. — К.: Нора-принт, 2002. — 98 с.
37. Рішення Київської міської ради “Про бюджет міста Києва на 2006 рік”//<http://www.km.gov.ua>

38. *Салій І.* Українські міста: питання власності і муніципального управління. — К., 2001. — 416 с.
39. *Стратегічний* план економічного розвитку міста Луцька // <http://www.lutsk.ua>
40. *Студінський В. А.* Маркетинг у житлово-комунальній сфері. — К.; Житомир: ДАЖКХ — Волинь, 2001. — 312 с.
41. *Українська* асоціація бізнес-інкубаторів та інноваційних центрів // <http://www.novekolo.info>
42. *Хмельницький* інформаційний центр підтримки підприємництва // <http://www.cpp.km.ua/incubation.php>
43. *Ходирева А. Є.* Міський господарський комплекс: напрямки реформування та ефективність функціонування: Автореф. дис. ... канд. екон. наук. — К., 2004. — 20 с.
44. *Шканова О. М.* Маркетинг послуг: Навч. посіб. — К.: Кондор, 2003. — 304 с.
45. *Шляхи* реалізації адміністративно-територіальної реформи в Україні. — К., 2005. — 216 с.
46. *Шумілікін В. А., Бабаєв В. М., Луговий В. І.* Підвищення ефективності місцевого самоврядування в Харкові на основі науково-технічної, соціально-економічного і кадрового потенціалу міста. — Х.: НТУ “ХПІ”, 2003. — 400 с.

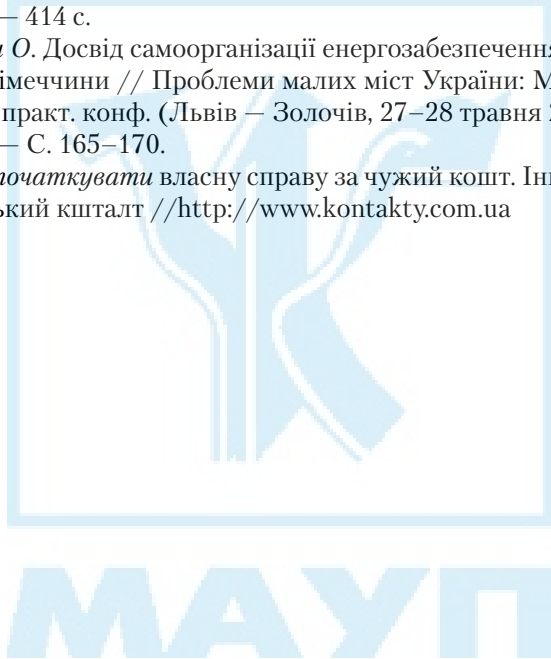
Додаткова

47. *Александрюк Т. Ю.* Формування фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування // Міжнар. наук.-практ. конф. “Проблеми та перспективи розвитку фінансів місцевого самоврядування в Україні” (20–25 квітня 2002 р.). — Дніпропетровськ, 2002. — С. 3–5.
48. *Бізнес-інкубатор: міф чи привід?* // <http://www.bila-cerkva.osp.ua>
49. *Бізнес-інкубатор: середовище взаємодії великих і малих підприємств* // <http://www.academia.org.ua>
50. *Борковская В. Г.* Ценообразование в жилищном хозяйстве // Жилищ. и коммун. хоз-во. — 2000. — № 6. — С. 18–20.
51. *Брусак Р., Дробенко Г., Левчишин В.* Проблеми стратегічного планування розвитку населених пунктів та територій // Проблеми малих міст України: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. (Львів — Золочів, 27–28 травня 2000 р.). — Л., 2000. — С. 28–33.
52. *Варга С. І.* Фінансові ресурси місцевого самоврядування: Автореф. дис. ... канд. екон. наук. — К., 2001. — 20 с.

53. *Відомості* про працюючі бізнес-інкубатори, бізнес-центри, інноваційні центри // <http://www.tu.edu.te.ua>
54. *Гриньків І.* Проблеми реформування міського житлово-комунального господарства // Проблеми малих міст України: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. (Львів – Золочів, 27–28 травня 2000 р.). – Л., 2000. – С. 114–117.
55. *Дехтяренко Ю.* Стратегія розвитку міста: територіально-планувальний аспект // Управління сучасним містом. – 2001. – №1–3. – С. 86–99.
56. *Дубнін Є. В.* Місцеве самоврядування в Україні. Погляд з регіону. – Д.: Арт-прес, 2002. – 156 с.
57. *Заверуха О. Б.* Бюджетні повноваження органів місцевого самоврядування в Україні: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. – К., 2001. – 20 с.
58. *Завьялов Ф. Н., Коновалова Г. Г., Каплина О. В.* Исследования мнения жителей г. Ярославля о качестве предоставляемых услуг муниципального предприятия “Ярославльводоканал” и их отношения к увеличению тарифов // Маркетинг в России и за рубежом. – 2003. – № 4. – С. 11–23.
59. *Інформація* про надходження податків та зборів до місцевого бюджету м. Горлівка за 1 квартал 2006 р. // <http://www.gorlovka.dp.ua>
60. *Калуш* житиме за планом на межі фантастики // <http://www.vikna.if.ua>
61. *Комов В. В., Корнійчук В. П., Хом'як К. Д.* Стратегічний муніципальний менеджмент (інноваційний підхід до розвитку сучасного міста). – К.: Денеб, 2005. – 40 с.
62. *Копець Г.* Проблеми оптимізації витатків місцевих бюджетів // Проблеми малих міст України: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. (Львів – Золочів, 27–28 травня 2000 р.). – Л., 2000. – С. 95–99.
63. *Корольов В. Ю.* Деякі аспекти регулювання ціноутворення у житлово-комунальному господарстві // Прометей: Регіон. зб. наук. пр. з економіки. – Донецьк, 2005. – Вип. 2. – С. 143–146.
64. *Крісенко О. В.* Діяльність органів місцевого самоврядування в забезпеченні транспортних послуг: Автореф. ... канд. наук з держ. управління. – К., 2005. – 20 с.
65. *Кузьмін О., Завербний А.* Розвиток міст України: планування та інвестування // Проблеми малих міст України: Матер. міжнар.

- наук.-практ. конф. (Львів — Золочів, 27–28 травня 2000 р.). — Л., 2000. — С. 77–79.
66. *Малярчук А. К.* Наповнення місцевих бюджетів в умовах розширення бюджетних прав органів місцевого самоврядування: Автореф. дис. ... канд. екон. наук. — 2006. — 21 с.
67. *Мечинський О. Б.* Формування та розподіл коштів бюджету місцевого самоврядування: Автореф. дис. ... канд. наук з держ. управління. — К., 2001. — 18 с.
68. *Місцеве самоврядування в Швеції // Переваги місцевого самоврядування (29–30 травня 2001 р. м. Ірпінь, Київ. обл).* — К.: Логос, 2001. — 194 с.
69. *Місцеве самоврядування: 10 років незалежності України.* — К.: Парламент. вид-во, 2002. — 432 с.
70. *Місцеве самоврядування: досвід, проблеми, перспективи.* — Ужгород: Закарпаття, 2001. — 112 с.
71. *Місцеве самоврядування: світовий досвід та Україна.* — Миколаїв; Одеса, 2003. — 150 с.
72. *Музика О.* Бюджети малих міст: проблеми сьогодення // Проблеми малих міст України: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. (Львів — Золочів, 27–28 травня 2000 р.). — Л., 2000. — С. 87–91.
73. *Муниципальный рух України: досвід та перспективи розвитку: Зб. матер. та док. Всеукр. муніцип. слухань (Судак — Новий Світ, 20–22 липня 1999 р.) та Всеукр. муніцип. наради з питань освітнього та інформ. забезпечення укр. муніцип. руху (Ялта — Гаспра, 26–28 жовтня 1998 р.).* — К.: Логос, 2002. — 560 с.
74. *Пастернак М. М.* Місцеві позики як інструмент фінансування соціально-економічних програм органів місцевого самоврядування: Автореф. дис. ... канд. екон. наук. — Ірпінь, 2001. — 16 с.
75. *Полуянов В. П.* Проблеми рентабельності комунальних послуг (на прикладі АТ “Хвиля”) // Економіст. — 1999. — № 1. — С. 58–61.
76. *Рыбалка А. Т.* Особенности развития конкурентной среды в жилищно-коммунальной сфере и проблемы повышения ее эффективности // Актуальні проблеми економіки. — 2003. — № 9(27). — С. 141–148.
77. *Смоляр Ю. О.* Взаємодія центрального і місцевого рівнів державного управління у процесі здійснення муніципальних запозичень // Міжнар. наук.-практ. конф. “Проблеми та перспективи розвитку фінансів місцевого самоврядування в Україні” (20–25 квітня 2002 р.). — Дніпропетровськ, 2002. — С. 51–52.

78. *Ткачук А. О., Агранофф Р., Браун Тревор.* Місцеве самоврядування: світовий та український досвід: Посібник. — К.: Заповіт, 1998. — 186.
79. *Титаренко О. М.* Формування системи моніторингу малого підприємництва органами місцевого самоврядування: Автореф. дис. ... канд. наук з держ. управління. — К., 2003. — 20 с.
80. *Український* муніципальний рух: 10 років поступу: Зб. матер. та док. Всеукр. муніцип. слухань (29 червня — 2 липня 2000 р.), Між-регіональних муніципальних слухань в Бердянську (15–17 вересня 2000 р.), громадських слухань 1 грудня 2000 р. — К.: Логос, 2001. — 414 с.
81. *Чабан О.* Досвід самоорганізації енергозабезпечення у малих містах Німеччини // Проблеми малих міст України: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. (Львів — Золочів, 27–28 травня 2000 р.). — Л., 2000. — С. 165–170.
82. *Як започаткувати* власну справу за чужий кошт. Інкубація на український кшталт // <http://www.kontakty.com.ua>

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Вказівки до виконання контрольної роботи	4
Варіанти контрольних робіт.....	5
Список літератури	7

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *І. В. Хронюк*
Комп'ютерне верстання *О. Л. Лапшина*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2889

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП